

Na návšteve: V PD Buková

Sedíme v kancelárii predsedu Poľnohospodárskeho družstva Buková v trnavskom okrese. Krásne výhľady z okna na zvažujúce sa úbočia hôr priamo susediace s parcelami 616 ha poľnohospodárskej pôdy narúša pohľad na monitor počítača. Na fotografiách zdevastované, udupané pozemky s porastami, ktoré naznačovali vydarenú úrodu, kým sa nimi neprehnali stáda raticovej zveri.

Na ďalších záberoch zase desiatky majestátnych jeleňov týčiacich sa uprostred poľa či elektrické oplôtky preskakujúce diviaky v honbe za kukuricou. Aj taká je realita podnikania tamojších roľníkov hospodáriacich priamo na úpätí hor v Chránenej krajinnej oblasti Malé Karpaty. K tomu menej úrodné pôdy, než majú v iných lokalitách okresu a s tým súvisiace nižšie výnosy úrod. S prírodnými podmienkami sa Bukovčania vyrovnali, s premnoženou zverou nie.

Na súde uspeli morálne, nie finančne

„Prvé problémy so škodami po raticovej zveri sa začali 10 rokov dozadu“, začína svoje rozprávanie predseda Peter Duran. „Vtedajšia poľovná spoločnosť, ktorá užívala poľovný revír, s nami nemienila rokovať o náprave či prípadnom odškodnení najmä za zničených 20 ha repky ozimnej vo výške 17tisíc eur, tak sme ju dali na súd. Trvalo tri roky, kým súd uznal našu sťažnosť ako opodstatnenú. Odškodnenie nulové, ale aspoň morálne zadostučinenie, že sme boli v práve“, hovorí P. Duran.

Dnes už poľnohospodári z Bukovej riešia škody na porastoch s novým poľovným združením. Komunikácia sa zlepšila, oba subjekty spísali zmluvu o minimalizácii škôd, poľovníci využívajú aj atribút mimoriadneho povolenia lovu. Problém však pretrváva naďalej. Následky roky zvyšujúcich sa stavov raticovej zveri sú práve v tejto oblasti trnavského regiónu snáď najvypuklejšie. *„Preventívne opatrenia na minimalizáciu škôd nikdy nenahradia správne hospodárenie spoločnosti – teda udržiavať stavy, ktoré sú určené v jednotlivých revíroch. Dokážem pochopiť, že to nie je vecou jedného revíru a jednej poľovnej spoločnosti, je to vecou celej poľovnej oblasti, kde je viacej poľovných spoločností. Pokiaľ si všetci výkon práva poľovníctva nevykonávajú, ako majú, tak sa to musí niekde prejavíť“*, argumentuje predseda družstva.

Ako boj s veternými mlynmi

Jedinou možnosťou, ako ochrániť úrodu, sú preventívne opatrenia. A tak v Bukovej zmenili osevné plány, úplne zrušili rizikovú repku ozimnú či nasadili repelenty. Zver však zakaždým odolala a našla si iné cestičky k lákavej potrave na poliach. *„Nakoniec sme pred 4 rokmi pristúpili k oploteniu prvých 50 ha, kde sme si sami ukázali, že sa to dá s kukuricou na siláž aj pri premnoženej zveri. Pred oplotením strašidelná úroda 6-13 ton/ha, dnes po ďalšom oplotení 35 t/ha. Je jednoznačne vidieť, že sa to oplatí, ale žiadne opatrenie, ani elektrické oplôtky (schválené štátnou ochranou prírody) nenahradia fungovanie a správne hospodárenie poľovních spoločností v celej poľovnej oblasti“*, uviedol P. Duran.

Uzatvoriť len 50 ha parcelu pred nájazdmi hladnej zveri stojí okolo 5000 eur. Šéf miestnych roľníkov hovorí, že náklady sa mu vrátia. *„Je to nič, oproti tomu, čo nás stojí každodenná prevádzka, o nákladoch na elektrinu nehovoríme, to je minimum. Každý deň však oplôtky treba obísť, skontrolovať, premerať a čím viac narastá plocha oplôtkov, tým je to náročnejšie. Áno, oplatí sa to, ale je to nad rámec normálnosti“*, uzavrel náš rozhovor predseda PD Buková Peter Duran.

SPPK pripravuje konferenciu ku škodám po poľovnej zveri

PD Buková sa právom zaraďuje medzi tie poľnohospodárske podniky s problémami po premnoženej zveri, ktorým neostáva nič iné, ako situáciu riešiť svojpomocne. Na situáciu, ktorá sa z roka na rok zhoršuje, upozorňuje aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora svojimi aktivitami. Najnovšie pripravuje odbornú konferenciu na túto tému, ktorej sa zúčastnia okrem SPPK aj Slovenská lesnícka komora a Slovenská poľovnícka komora. Konferencia sa uskutoční 9. marca 2016 v Banskej Bystrici.

Jana Holéciová
Foto: PD Buková